

א. שהזבח — כדמפרש ואזיל באיזה זבח מיירי הברייתא — נוהג ביחיד ובצבור.

ב. והזבח דוחה את השבת ואת הטומאה,

ג. והזבח עושה תמורה.

מה שאין כן בתמורה, שהתמורה אינה בציבור; ואין הקרבת התמורה דוחה את השבת ואת הטומאה, כי הרי אין קבוע זמן להקרבתה; ואין עושה את אחרים תמורה, כיון דכתיב: והיה הוא ותמורתו יהיה קודש, ודרשינן: "הוא ותמורתו" ולא תמורת תמורתו.

חומר בתמורה מבזבח:

שהתמורה חלה על בעל מום קבוע, ומתקדשת הבהמה בקדושת הגוף, והועילה לה קדושה זו: שאם בא לחללה, אינה יוצאה לחולין להיות מותרת ליגזז צמרה וליעבר [לעשות בה עבודה]; ואינה מותרת אלא בשחיטה ואכילה בלבד.

האם אחיו הכהנים וביתו של הכהן המתכפרים כפר — בקביעותא מתכפרי [כפרתם קבועה] כלומר: כשאר המתכפרים שהפרישו אחרים עליהם קרבן, שהקנו להם הבהמה לכפרה, אף כאן נקנה להם חלק בו, "והיא לה חטאת השותפין לענין תמורה" [לשון רש"י] —

או דילמא: אחיו הכהנים וביתו [תוספות] רק בקופיא מתכפרי [כפרתם צפה], כלומר: אין כפרתן קבועה בו אלא צפה על גב כפרת כהן גדול כדבר הצף על המים, "ואין הקרבן נקרא על שמם וקרבן יחיד הוא" של הכהן הגדול לענין תמורה [רש"י]⁽⁸³⁾

תא שמע:

חומר בזבח שקדושתו באה לו על ידי הקדש של הבעלים [תחילת הקדש] — מבתמורה של אותו זבח; וחומר בקרבן שקדושתו באה לו על ידי תמורה — מבזבח, כדמפרש ואזיל:

חומר בזבח מבתמורה:

מאיר שאמר "קרבן יחיד" — לאו דוקא. ב. וטעם התוספות: כי פשיטא להו, שאין לומר קרבן יחיד הוא, אלא אם המתכפר הוא יחיד, ואין די במה שהמקדיש הוא יחיד; וכיון שכן, אם תמצי לומר: מתכפרים גמורים הם, אף רבי מאיר יודה שקרבן ציבור הוא.

ורבינו עקיבא איגר סובר [וכנראה מלשונן]: טעמו של רבי מאיר משום דאזלינן בתר מקדיש. ג. מדקדוק דברי רש"י, שבספק הגמרא אם בקביעותא או בקופיא מתכפרי, ביאר שתוכן הספק הוא, אם קרבן שותפין או יחיד הוא, ולא פירש כן בספק הגמרא אם בתר מתכפר או מקדיש אזלינן — יש מקום למעיין ללמוד

83. בפשוטו משמע מדברי הגמרא, כי ספק זה של הגמרא אינו ענין למחלוקת התנאים אם קרבן יחיד הוא או לא, ולשני הצדדים שבגמרא, יש מי שאומר קרבן יחיד הוא, ולפי שיטתו מסתפקת הגמרא לענין תמורה; ויש מי שאומר קרבן שותפין הוא, ולדבריו פשיטא שאין ממירין בו.

וכן הבין רבינו עקיבא איגר, ותמה על דברי התוספות שכתבו: כי הגמרא מסתפקת בדעת רבי מאיר, שאם בקופיא מתכפרי, נקטינן שרבי מאיר סובר קרבן יחיד הוא, אבל אם בקביעותא מתכפרי, נקטינן שאף רבי מאיר מודה, שאינו קרבן יחיד אלא קרבן שותפין, ולשונו של רבי